

Анотація на вибіркoву навчальну дисципліну «Порівняльна міграція та імміграційна політика»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 052 Політологія
Освітньо-професійна програма Політологія
Кількість кредитів – 4
Рік підготовки, семестр – 1 рік, 1 семестр
Компонент освітньої програми: вибіркoвий

Мова викладання: українська

Керівник курсу

Сурніна-Далекорей Ольга Анатоліївна

Контактна інформація: olga.surnina@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

Порівняльні міграційні дослідження - новий сучасний дослідницький напрямок, що виник на перетині різних наукових дисциплін і національних традицій. Необхідність порівняльного та порівняльно-історичного аналізу міграційних процесів пов'язана з різноманітним і широким поширенням переміщень людей в сучасному світі. **Метою** вивчення дисципліни «Порівняльна міграція та імміграційна політика» є формування у магістрантів знань та уявлень про особливості міграцій в сучасному світі та Україні і її взаємозв'язку зі світовими соціально-економічними та політичними процесами, впливом на сучасне суспільство, а також принципи управління міграцією.

Основними завданнями дисципліни є:

- сформуванню у студентів розуміння основних теорій, понять і концептуальних підходів до вивчення сучасних міграційних процесів на глобальному, регіональному і національному рівнях;
- розвинути вміння пов'язувати міграційні процеси з проблемами в соціально-економічній і політичній сферах суспільства, розглядати міграцію як потенційний ресурс для розвитку держави;
- розвинути навички всебічного дослідження аспектів регулювання на глобальному, регіональному і міждержавному рівні міграційних рухів, а також особливостей формування міграційної політики в провідних країнах світу;
- розвинути вміння оцінювати політичні наслідки глобальних міграцій для окремих держав і регіонів світу, в тому числі наслідки міграційної кризи;
- оволодіти навичками пошуку та аналізу інформації із застосуванням сучасних технологій, методами якісного аналізу соціально-демографічної ситуації в країнах та регіонах світу.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Питання теорії та класифікації міграції.

Тема 2. Особливості статистичного спостереження міжнародної міграції.

Тема 3. Основні категорії в статистиці міжнародної міграції: потоки і контингенти.

Тема 4. Системи збору даних про міжнародну міграцію в країнах з активною імміграційною політикою.

Тема 5. Міжнародні міграція в країнах світу : порівняльний аналіз.

Тема 6. Регіональні та національні особливості управління транскордонними рухами.

Тема 7. Національні програми інтеграції іммігрантів: спільне та відмінне.

Тема 8. Заходи по боротьби і попередження нелегальної міграції в країнах світу.

Тема 9. Основні тенденції у глобальному регулюванні міграції.

Уміння і навички, які повинен отримати студент у результаті вивчення дисципліни:

Знати:

- методи та прийоми оцінки міграційної ситуації в конкретному регіоні чи країні;

- правила роботи над проектами по міграційній проблематиці;
- сучасні методи аналізу та моделювання міграційних процесів.

Вміти:

- аналізувати міграційну ситуацію в конкретному регіоні чи країні в контексті міжнародної ситуації;

- складати план дослідницького проекту по міграційній проблематиці;
- виступати перед аудиторією на українській та англійській мові по проблемах міграції та міграційної політики в конкретній країні чи регіоні.

Володіти:

- навичками обробки даних в сфері міграції;
- прийомами контент-аналізу преси з проблем міграції та міграційної політики в ЗМІ;
- навичками оцінки ризиків міграційній ситуації для країни (країн) досліджуваного регіону.

Метод вивчення даної дисципліни є інтерактивним. Основна частина навчальної роботи студентів проводиться у вигляді лекцій і семінарських занять, засвоєння дисципліни також передбачає самостійне вивчення додаткової літератури, виконання індивідуальних завдань, а також спільну групову дискусію в ході семінарів. У програму курсу включено самостійну роботу, що має на меті оцінити уміння студента критично оцінювати основні напрямки міграційної політики в провідних країнах світу.

Література до курсу:

1. Андрейко В. Розвиток міграційних процесів в Європі та Україна. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Історія»*. 2019. Вип. 2 (41). С. 134-142.
2. Бобильов В. В. Міграційна політика (сутність, структурна будова, основні типи). *Влада*. 2009. С. 61-64.

3. Гаврушко Ю.Ф. Особливості правового режиму ЄС щодо робітників – мігрантів в третіх країн. *Український часопис міжнародного права*. 2004. № 3. С. 18–24.
4. Вітман К. М. Міграційний криза як виклик етнополітичної безпеки Євросоюзу. *Міграційна політика ЄС: стан, виклики та перспективи: науково-практич. симпозіум*. Одеса, 2015. С. 18-25.
5. Дергач А.В. Регулювання міграційних процесів в сучасних умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 23 С. 163–168.
6. Звіт щодо методології організації проведення та результатів модульного вибіркового обстеження з питань трудової міграції в Україні / Міжнародна організація праці. Група технічної підтримки з питань гідної праці та Бюро МОП для країн Центральної та Східної Європи. Будапешт, 2013. С. 98.
7. Краєвська О.А. Міграційна політика Європейського Союзу: політико-правовий аспект. *Грані*. 2011. № 5 (79). С. 141–149.
8. Малиновська О. А. Політика сусідніх країн щодо співвітчизників як інструмент поповнення людських ресурсів: виклики та уроки для України. *Стратегічні пріоритети*. №3(28). 2013. С.138-146.
9. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії : монографія / О.А. Малиновська. – К. : НІСД, 2018. – 472 с.
10. Мушак Н.Б. Свобода пересування осіб як одне із фундаментальних прав громадян Європейського Союзу. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. Київ: Ін-т міжнар. відносин, 2013, № Вип. 117, Ч. 1. С. 105–113.
11. Оврамець М.А. Діяльність керівних органів ЄС у сфері контролю міграцій. *Проблеми міжнародних відносин*. 2013. Вип. 7. С. 122–142.
12. Українська міграція в умовах глобальних і національних викликів XXI століття: наукове видання / наук. ред. У.Я. Садова. Львів, 2019. 110 с.